

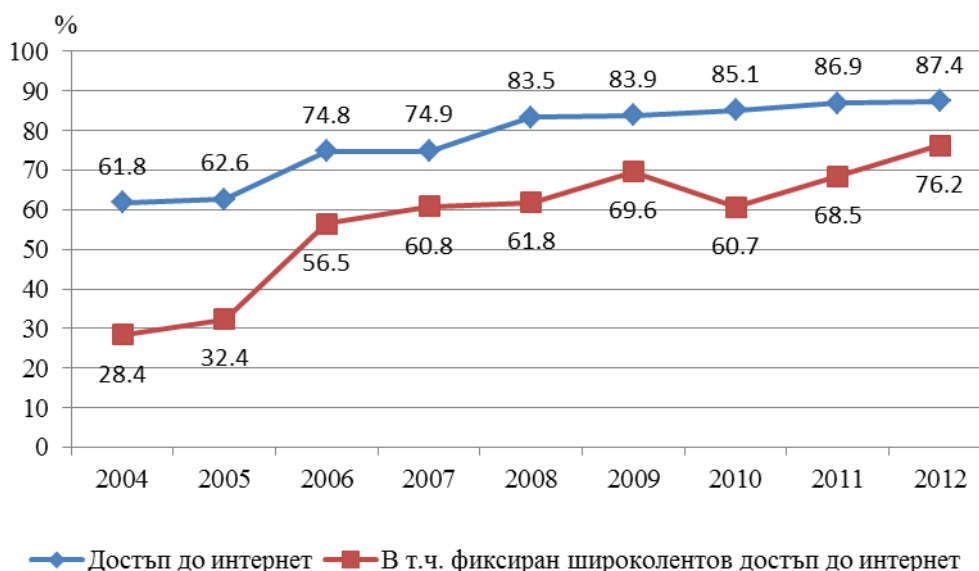
ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗСЛЕДВАНИЯТА НА ИНФОРМАЦИОННОТО ОБЩЕСТВО В ПРЕДПРИЯТИЯТА

Съгласно Регламент № 808/2004 на ЕП и на Съвета за статистиката на информационното общество НСИ проведе за девети пореден път през 2012 г. изследване за използването на информационно-комуникационни технологии (ИКТ) и е-търговия в предприятията. Изследването се провежда във всички държави - членки на Европейския съюз, по обща методология, която осигурява международна съпоставимост на резултатите. Наблюдават се предприятия от нефинансовия сектор с повече от 10 заети лица.

Използване на ИКТ в предприятията

Запазва се тенденцията на растеж на дела на предприятия, които имат достъп до интернет, както и тези, които поддържат уебсайт или уебстраница, за да подобрят своята бизнес среда. През януари 2012 г. делът на предприятия, които имат достъп до интернет, достига до 87.4%, или с 0.5 процентни пункта повече в сравнение със същия период на предходната година. Значително се подобряват видът и скоростта на използваната връзка - 76.2% от предприятия използват фиксирана широколентова връзка, което е със 7.7 процентни пункта повече в сравнение с 2011 г., а почти половината предприятия (48.8%) поддържат своя уебстраница или уебсайт.

Фиг. 1. Относителен дял на предприятията, които имат достъп до интернет и фиксирана широколентова връзка

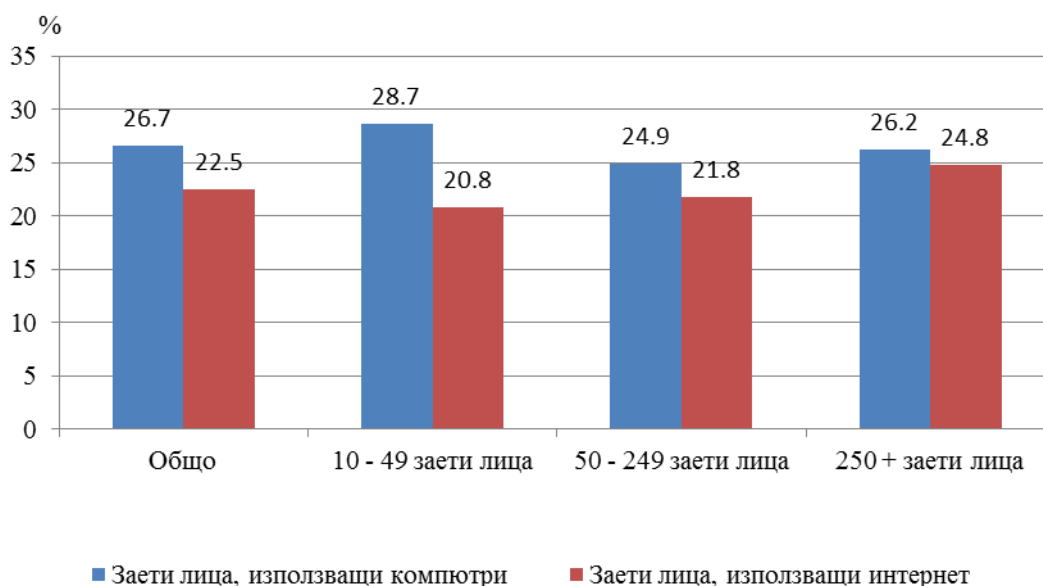
ИКТ са най-широко използвани в големите компании с над 250 заети лица, 98.3% от които имат достъп до интернет, докато в малките предприятия (10 - 49 заети лица) този относителен дял е 85.7%.

През 2012 г. всеки четвърти зает (26.7%) използва компютър поне веднъж седмично за изпълнение на своите служебни задължения, а за 22.5% от заетите лица е осигурен достъп до

интернет, като в сравнение с предходната година се наблюдава увеличение съответно с 0.9 и 1.1 процентни пункта.

Фиг. 2. Относителен дял на заетите лица, използващи компютри и интернет поне веднъж седмично през 2012 г., по големина на предприятията

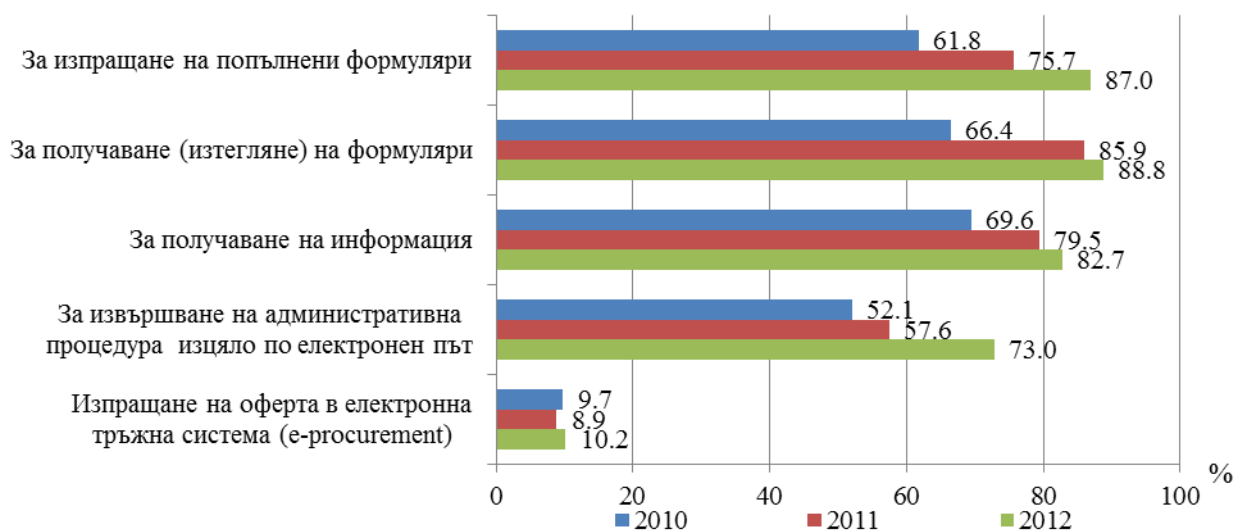
При малките предприятия (с 10 - 49 заети лица) се наблюдава най-висок относителен дял на заетите лица, използващи компютри (28.7%), докато при големите предприятия (с 250 и повече заети лица) най-висок е делът на заетите, използващи интернет - 24.8%.

Обмен на информация и услуги с публичната администрация по електронен път

През 2012 г. се наблюдава разширяване на възможностите за достъп до електронни административни услуги и на предлагането на по-широк спектър от онлайн услуги и административни процедури, които улесняват гражданите и бизнеса, ускоряват изтеглянето и изпращането на формуляри и внедряват нови практики на канализиране на информационните потоци. С увеличаване на предлаганите онлайн услуги от публичната администрация се засилва и интересът към тяхното приложение в бизнес средите. От предприятията, използващи интернет, 82.7% са получили информация от органите на публичната администрация, или с 3.2 процентни пункта повече в сравнение с предходната година. Повишава се и делът на предприятията, използващи възможността за изтегляне на формуляри (данъчни, счетоводни, статистически и др.) по електронен път, като за последната година 88.8% от тях са се възползвали от тази услуга. Позначително се повишава и интересът към самото изпращане или онлайн попълване на формулярите, като е регистрирано увеличение от 11.3 процентни пункта спрямо предходната година. Все още е малък делът на предприятията, които използват интернет за получаване на достъп до тръжни документи или спецификации в рамките на публичната електронна тръжна система, въпреки че има увеличение от 1.3 процентни пункта спрямо предходната година, едва 10.2% от предприятията са ползвали такива услуги.

Фиг. 3. Относителен дял на предприятията, осъществили обмен на информация и услуги с публичната администрация (електронно правителство)

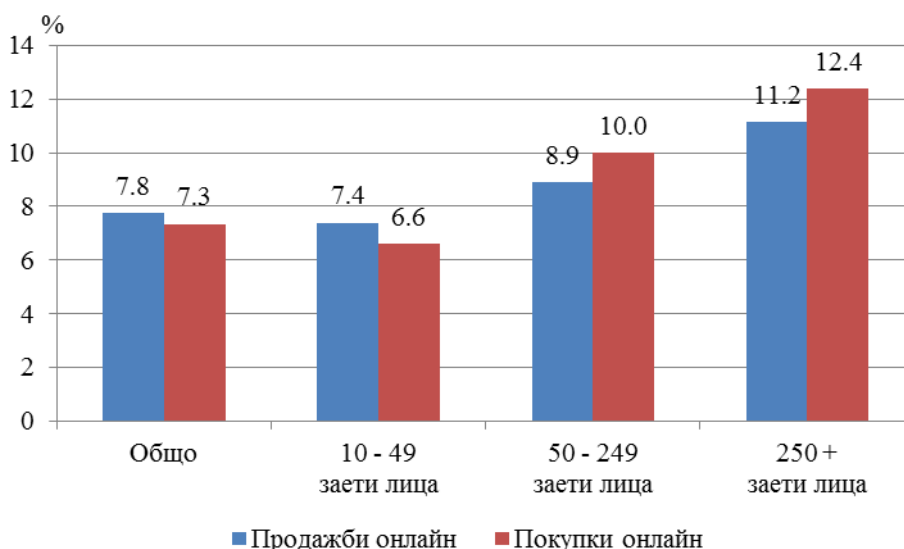
От възможностите за автоматизиран обмен на информация и услуги се възползват почти всички големи предприятия (с 250 и повече заети лица) - 97.0% са изпращали попълнени формуляри, 96.3% са получавали (изтегляли) формуляри и 93.8% са получили информация по интернет.

Електронна търговия

Използването на интернет с цел извършване на електронна търговия от бизнеса оказва влияние едновременно в няколко насоки - намаляване на разходите на фирмите чрез оптимизиране на персонала, значително разширяване на обхвата на клиенти и доставчици до всяка точка на света, увеличават се приходите от продажбите, разгръща се интензивна маркетингова комуникационна стратегия, което своевременно довежда до повишаване на конкурентоспособността и развитие на все по-глобализация се пазар. Данните от проведеното изследване показват, че **онлайн продажбите** на предприятията увеличават своя дял и все повече от тях използват интернет, за да подобрят своя бизнес и да улеснят клиентите и доставчиците си. Продажбите по интернет са се увеличили с 1.1 процентни пункта спрямо предходната година, като 7.8% от предприятията са получили поръчки онлайн. Стойността на осъществените продажби по мрежата е 4 205 млн. лева. Същевременно се наблюдава спад от 4.4 процентни пункта в относителния дял на предприятията, осъществили **покупки онлайн** за същия период, като 7.3% от предприятията са закупили стоки или услуги онлайн и общата стойност на направените покупки е в размер на 1 892 млн. лева.

Фиг. 4. Относителен дял на предприятията, осъществили продажби и покупки на стоки и услуги онлайн по големина на предприятията

Разходи и инвестиции за ИКТ в предприятията

Изследването на разходите и инвестициите в ИКТ се провежда веднъж на две години, паралелно с изследването за използване на ИКТ в предприятията. Наблюдаваният период е предходната (2011 г.) година.

С нарасналото използване на ИКТ в предприятията съществено се увеличават разходите и инвестициите за тяхното закупуване и поддръжка. През 2011 г. предприятията с над 10 заети са направили разходи, свързани с ИКТ, в размер на 2 576 млн. лева. С най-висок относителен дял (50.7%) са разходите за закупуване на **ИТ услуги**, в които се включват:

- ИТ консултантски услуги - компютърни системи и услуги по управление на мрежата; услуги по дизайн и инженеринг на компютърни и телекомуникационни мрежи; ИТ услуги по техническа поддръжка; услуги по осигуряване на ИТ инфраструктура, уебхостинг и други хостинг услуги;

- други ИТ услуги - инсталиране, ремонт и поддръжане на компютри, периферни устройства и телекомуникационно оборудване;

- телекомуникационни услуги - фиксирани и мобилни телефонни услуги; услуги по пренос на данни; услуги за достъп до интернет и услуги на частни мрежи.

На следващо място по направени разходи от предприятията (33.3%) са разходите за закупуване на **ИТ стоки** (компютри и периферни устройства) и **телекомуникационни стоки** (оборудване) в размер на 857 млн. лв., в които се включват:

- ИТ стоки - всички видове компютри, сървъри; монитори, проектори, скенери, принтери, мултифункционални устройства и други устройства, които могат да бъдат свързани към компютри; харддискове, флашдисккове и други устройства за съхранение на данни; ПОС терминали, банкомати; други устройства за обработка на данни.

- Комуникационни стоки - стационарни и мобилни телефони, комутатори, устройства за предаване и приемане на глас, данни и изображения; модеми, рутери, хъбове и други

комуникационни устройства в кабелни или безжични мрежи; телевизионни и професионални видеокамери; охранителни, противопожарни или други аларми.

Делът на разходите, направени за **лицензиран софтуер, софтуерни пакети или за специализиран софтуер, направен по поръчка**, представлява 11.3% от общите разходи за ИКТ. В тази категория се включват:

- Софтуерен пакет (операционни системи, мрежов софтуер, софтуер за управление на бази данни, развойни инструменти и езици за програмиране, софтуерни приложения за използване в офиса и за домашна употреба, специфични производствени и други софтуерни приложения); софтуер за изтегляне (системен софтуер, приложен софтуер); софтуер, използван онлайн; софтуер, направен по поръчка на клиента; лицензи за използване на даден софтуер в рамките на предприятието.

Фиг. 5. Структура на направените разходи в ИКТ в предприятията през 2011 година

